

Hledání tragického účinku v období Regentství: vznik filozofické tragédie

V rámci zkoumání inovace francouzské klasicistní tragédie v období Regentství (1715-1723) práce blíže studuje způsob, jakým hledání tragického účinku vede ke vzniku filozofické tragédie. Tato práce se opírá o analýzy her hraných v Comédie-Française během tohoto období, přičemž věnuje zvláštní pozornost jejich soudobé recepci v periodickém tisku a brožurách. Nejdříve se zamýšlí nad obnovou tragédie z hlediska dvou polemik, Sporů Starých a Nových a sporu o morálnosti divadla, přičemž ukazuje, jak myšlení o divadle vede autory k hledání lépe uzpůsobeného dramatického účinku vzhledem k očekáváním publika, jehož senzibilita se na počátku XVIII. století vyvíjí. Posléze práce vymezuje, jak je vytváření většího účinku spojeno jednak s intenzívnějším dojmem velkého strachu prostřednictvím záporné postavy, jednak s hledáním větší dějovosti prostřednictvím posvátných prvků (proroctví, kněží a chór). Nakonec práce ukazuje, že i když rouhání nalezená v několika tragédiích nemají za cíl víc, než vyvolat větší účinek, Voltairův *Oidipus* může být pokládán za první filozofickou tragédii, protože dramatik vytváří skutečnou kritickou strategii a také útoky proti náboženství jsou zřetelně vnímány tehdejším publikem. Práce tedy analyzuje, jakým způsobem proměny týkající se dramaturgického uspořádání v rámci hledání účinku mohou udělat z tragédie prostředek k šíření myšlenek, jež jsou součástí vzniku Osvícenství. Fenomén je určující jak pro budoucí filozofické boje, tak pro transformaci společnosti, o kterou se filozofové budou snažit prostřednictvím divadla – média přístupného širšímu publiku.